

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/500**ze dne 25. března 2019,****kterým se stanoví alternativní opatření v oblasti koordinace sociálního zabezpečení po vystoupení Spojeného království z Unie****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 48 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Spojené království dne 29. března 2017 oznámilo svůj záměr vystoupit z Unie na základě článku 50 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). Dnem vstupu dohody o vystoupení v platnost, nebo v případě, že nebude uzavřena, dva roky po uvedeném oznámení, totiž dnem 30. března 2019, přestávají být Smlouvy použitelné na Spojené království, nerozhodne-li Evropská rada jednomyslně po dohodě se Spojeným královstvím o prodloužení této lhůty.
- (2) Nebude-li uzavřena dohoda o vystoupení nebo prodlouženo dvouleté období po oznámení záměru Spojeného království vystoupit z Unie, přestanou se dne 30. března 2019 na Spojené království a ve Spojeném království uplatňovat pravidla Unie o koordinaci sociálního zabezpečení stanovená v nařízeních Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ⁽²⁾ a (ES) č. 987/2009 ⁽³⁾.
- (3) V důsledku toho se osoby, které přede dnem vystoupení Spojeného království z Unie jako občané Unie oprávněně vykonaly právo na volný pohyb nebo svobodu usazování zakotvené v článcích 45 a 49 Smlouvy o fungování Evropské unie, jakož i jejich rodinní příslušníci a pozůstalí po nich, již nebudou moci spoléhat na tato pravidla Unie o koordinaci sociálního zabezpečení, pokud jde o jejich nároky na sociální zabezpečení na základě skutečností a událostí nastalých a dob pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti či pobytu získaných přede dnem vystoupení, které se týkají Spojeného království. Stejný dopad pocítí i osoby bez státní příslušnosti a uprchlíci, na které se vztahují nebo se vztahovaly právní předpisy jednoho nebo více členských států a kteří se nacházejí nebo nacházeli v situacích zahrnujících Spojené království, jakož i jejich rodinní příslušníci a pozůstalí po nich.
- (4) K dosažení cíle ochrany nároků na sociální zabezpečení pro dotčené osoby by členské státy měly nadále uplatňovat zásady Unie týkající se rovného zacházení, stejného posuzování a sčítání stanovené v nařízeních (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009, jakož i pravidla těchto nařízení, která jsou nezbytná k provedení uvedených zásad, pokud jde o dotčené osoby, skutečnosti a události nastalé a doby získané před vystoupením Spojeného království z Unie.
- (5) Tímto nařízením nejsou dotčeny platné úmluvy a dohody o sociálním zabezpečení uzavřené mezi Spojeným královstvím a jedním či více členskými státy, které jsou v souladu s článkem 8 nařízení (ES) č. 883/2004 a článkem 9 nařízení (ES) č. 987/2009. Tímto nařízením není dotčena možnost Unie nebo členských států přijmout opatření v oblasti správní spolupráce a výměny informací s příslušnými orgány Spojeného království s cílem provádět zásady tohoto nařízení. Tímto nařízením rovněž není dotčena žádná pravomoc Unie či členských států uzavírat úmluvy a dohody o sociálním zabezpečení se třetími zeměmi, nebo se Spojeným královstvím, která se pokrývají dobu následující po dni, kdy Smlouvy přestanou být použitelné pro Spojené království.

⁽¹⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 13. března 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 19. března 2019.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 284, 30.10.2009, s. 1).

- (6) Tímto nařízením nejsou dotčena žádná práva již získaná nebo jejichž nabývání probíhalo v souladu s právními předpisy některého členského státu v období přede dnem použitelnosti tohoto nařízení. K ochraně a prosazování těchto práv je nutná kvalitní spolupráce. Je důležité zajistit, aby měly dotčené osoby k dispozici relevantní a aktuální informace.
- (7) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž dosažení jednotného jednostranného uplatňování zásad sociálního zabezpečení týkajících se rovného zacházení, stejného posuzování a sčítání nemůže být dosaženo uspokojivě samotnými členskými státy, ale spíše jej, z důvodů koordinace jejich reakce, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (8) Vzhledem k tomu, že pokud nebude uzavřena dohoda o vystoupení nebo prodlouženo dvouleté období počínající dnem oznámení Spojeného království o jeho záměru vystoupit z Unie, přestanou být Smlouvy dne 30. března 2019 použitelné pro Spojené království, a že je třeba zaručit právní jistotu, je vhodné stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedené v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o EU, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- (9) Toto nařízení by mělo vstoupit v platnost co nejdříve, a to prvním dnem po jeho vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*, a mělo by se použít ode dne následujícího po dni, kdy Smlouvy přestanou být použitelné pro Spojené království, nevstoupí-li do uvedeného dne v platnost dohoda o vystoupení uzavřená se Spojeným královstvím,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí definice stanovené v článku 1 nařízení (ES) č. 883/2004 a v článku 1 nařízení (ES) č. 987/2009.

Článek 2

Osobní působnost

Toto nařízení se použije na tyto osoby:

- a) státní příslušníky některého z členských států, osoby bez státní příslušnosti a uprchlíky, na které se vztahují nebo se vztahovaly právní předpisy jednoho nebo více členských států a kteří se nacházejí nebo nacházeli v situacích týkajících se Spojeného království přede dnem použitelnosti tohoto nařízení, jakož i na jejich rodinné příslušníky a pozůstalé po nich;
- b) státní příslušníky Spojeného království, na které se vztahují nebo se vztahovaly právní předpisy jednoho nebo více členských států přede dnem použitelnosti tohoto nařízení, jakož i na jejich rodinné příslušníky a pozůstalé po nich.

Článek 3

Věcná působnost

Toto nařízení se vztahuje na všechny oblasti sociálního zabezpečení uvedené v článku 3 nařízení (ES) č. 883/2004.

Článek 4

Rovnost zacházení

Na osoby uvedené v článku 2 tohoto nařízení se použije zásada rovnosti zacházení stanovená v článku 4 nařízení (ES) č. 883/2004, pokud jde o jakékoli situace, které nastaly přede dnem použitelnosti tohoto nařízení.

Článek 5

Stejně posuzování a sčítání

1. Pokud jde o dávky nebo příjmy získané a skutečnosti nebo události nastalé ve Spojeném království přede dnem použitelnosti tohoto nařízení, použije se zásada stejného posuzování stanovená v článku 5 nařízení (ES) č. 883/2004.
2. Pokud jde o doby pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti či pobytu získané ve Spojeném království přede dnem použitelnosti tohoto nařízení, použije se zásada sčítání stanovená v článku 6 nařízení (ES) č. 883/2004.
3. Použijí se veškerá další ustanovení nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 nezbytná k provedení zásad stanovených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku.

Článek 6

Vztah k dalším nástrojům koordinace

1. Tímto nařízením nejsou dotčeny platné úmluvy a dohody o sociálním zabezpečení uzavřené mezi Spojeným královstvím a jedním či více členskými státy, které jsou v souladu s článkem 8 nařízení (ES) č. 883/2004 a článkem 9 nařízení (ES) č. 987/2009.
2. Tímto nařízením nejsou dotčeny úmluvy a dohody o sociálním zabezpečení uzavřené mezi Spojeným královstvím a jedním či více členskými státy, které byly uzavřeny po dni, kdy pro Spojené království přestaly být na základě čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU použitelné Smlouvy, a které pokrývají období přede dnem použitelnosti tohoto nařízení, pokud tyto úmluvy a dohody provádějí zásady stanovené v čl. 5 odst. 1 a 2 tohoto nařízení, uplatňují ustanovení uvedená v čl. 5 odst. 3 tohoto nařízení, zakládají se na zásadách nařízení (ES) č. 883/2004 a jsou v souladu s jeho duchem.

Článek 7

Zpráva

Do jednoho roku ode dne použitelnosti tohoto nařízení předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení. Tato zpráva se bude zabývat zejména praktickými otázkami, které budou dotčené osoby muset řešit, včetně potíží způsobených přerušáním kontinuity koordinace systémů sociálního zabezpečení.

Článek 8

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne následujícího po dni, kdy Smlouvy přestanou na základě čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU být použitelné pro Spojené království.

Toto nařízení se však nepoužije, jestliže do dne uvedeného ve druhém pododstavci tohoto článku vstoupí v platnost dohoda o vystoupení uzavřená se Spojeným královstvím v souladu s čl. 50 odst. 2 Smlouvy o EU.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 25. března 2019.

Za Evropský parlament
předseda
A. TAJANI

Za Radu
předseda
G. CIAMBA
